

ПРОБЛЕМАТИКА ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО РЕСУРСУ У СФЕРІ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Дердун О. В., студентка

*Науковий керівник: Древаль Ю. Д., д. н. з держ. упр., професор
Національний університет цивільного захисту України*

На сьогодні вже стає очевидним, що стратегія побудови інформаційного суспільства повинна бути переорієнтована з абстрактних формулювань на всебічне інформаційне забезпечення прав і свобод людини. Це першочергово стосується соціально-економічних прав індивіда, зокрема й створення належних умов праці і відпочинку мільйонів працівників.

На сьогодні питання щодо використання інформаційного ресурсу врегульовано і в національному законодавстві. Відповідно до положень Закону України «Про інформацію», кожен має право на інформацію, що передбачає можливість вільного одержання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації, необхідної для реалізації своїх прав, свобод і законних інтересів. Для галузі охорони праці непересічне значення має також той факт, що до інформації з обмеженим доступом не можуть бути віднесені такі відомості: 1) про стан довкілля, якість харчових продуктів і предметів побуту; 2) про аварії, катастрофи, небезпечні природні явища та інші надзвичайні ситуації, що сталися або можуть статися і загрожують безпеці людей; 3) про стан здоров'я населення, його життєвий рівень, включаючи харчування, одяг, житло, медичне обслуговування та соціальне забезпечення та інше [1].

У визначеному в ст. 1 Закону України «Про охорону праці» переліку заходів та засобів, спрямованих на збереження життя, здоров'я і працездатності людини у процесі трудової діяльності», відсутні будь-які посилання на інформаційний аспект працезахоронної політики (до них, зокрема, віднесено систему правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних і лікувально-профілактичних заходів та засобів).

Проте, на що слід звернути особливу увагу, прямі чи побічні посилання на такий аспект працезахоронної політики містяться в інших статтях зазначеного закону. Органи державного управління охороною праці у встановленому порядку інформують населення України, працівників про реалізацію державної політики з охорони праці, виконання загальнодержавної, галузевих чи регіональних

програм з цих питань, про рівень і причини аварійності, виробничого травматизму і професійних захворювань, про виконання своїх рішень щодо охорони життя та здоров'я працівників (ст. 23). Посадові особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці, мають право одержувати від роботодавця і посадових осіб письмові чи усні пояснення, висновки експертних обстежень, аудитів, матеріали та інформацію з відповідних питань, звіти про рівень і стан профілактичної роботи, причини порушень законодавства та вжиті заходи щодо їх усунення (ст. 39).

Чітко окреслені й обов'язки роботодавців та права працівників. Під час укладання трудового договору роботодавець, зокрема, повинен проінформувати працівника під розписку про умови праці та про наявність на його робочому місці небезпечних і шкідливих – виробничих факторів, – які ще не усунуто, можливі наслідки їх впливу на здоров'я та про права працівника на пільги і компенсації за роботу в таких умовах відповідно до законодавства і колективного договору (ст. 5) [2].

Поінформованість працівника з питань охорони праці є важливою гарантією права на безпечні і нешкідливі умови праці. Крім загальних питань з охорони праці, власник або уповноважений ним орган зобов'язаний надати інформацію про наявні на майбутньому робочому місці шкідливі та небезпечні виробничі фактори, які ще не усунуто, про можливі негативні наслідки їх впливу на здоров'я та ознайомити його з правом на відповідні пільги і компенсації за роботу в таких умовах тощо.

Отже, використання інформаційного ресурсу складає невід'ємний компонент функціонування та вдосконалення працезахоронної політики на всіх рівнях виробничих та соціально-культурних відносин.

Література.

1. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ (Редакція станом на 09.04.2015 р.). URL.: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
2. Про охорону праці :Закон України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ (Редакція станом на 18.11.2012 р.). URL. : zakon.rada.gov.ua